

شب قدر، شب احیای خویش، بادم مسیحایی دعاست، شبی است که باید قدر خویش را بشناسی، تقدیر خویش را رقم بزنی و خویشتن جدید را با قلم توبه و جوهر اشک ترسیم کنی...

یا کریم الصّبح

آن شب قدری که گویند اهل خلوت امشب است یارب این تاثیر دولت از کدامین کوكب است

حافظ

آیا شب ۲۳ رمضان، شب قدر است!

بیست و یکم، ابرام و مهیا برای امضا می گردد و آن گاه در شب بیست و سوم، امضا خواهد شد.

ت (شیخ صدوق می فرماید: بزرگان شیعه اتفاق کرده اند که شب قدر، بیست و سوم رمضان است. (۲)

ث (فتال نیشابوری نیز می نویسد: بیشتر مشایخ ما اتفاق کرده اند که بیست و سوم ماه رمضان، شب قدر است. (۳)

اعمال مخصوص این شب نیز مؤید مدعای ماست؛ مثلاً انجام دو غسل (اول و آخر شب) و خواندن هزار مرتبه سوره قدر و تلاوت سوره دخان که نخستین آیه اش این است: (انا انزلناه فی لیلة مبارکة).

ج (در تفسیر گزر آمده است: عبدالله عمر گفت: در عهد رسول (ص) چند نفر از صحابه به خواب دیدند که شب قدر، شب بیست و سوم است. حضرت رسول (ص) فرمودند: خواب های شما موافق است، هر

بیایم و در نماز حاضر شوم. پیامبر اکرم (ص) مطلبی را به گوش او سری فرمودند و پس از آن این مرد، شب های بیست و سوم ماه رمضان با شتران و گوسفندان و کارگران خود وارد مدینه می شد. (۱) بعضی این روایت را با شب قدر تطبیق داده اند.

ب (سفیان بن السمط گوید: گفتم به ابی عبدالله:

شبهایی که احتمال می رود، ((شب قدر)) در آنها باشد، کدام است؟ حضرت فرمود:

تسع عشره واحدی و عشرين و ثلاث و عشرين؛ شب نوزدهم و بیست و یکم و بیست و سوم است.

پرسیدم: اگر کسی معذور باشد، به کدام شب بیشتر اهمیت بدهد؟ فرمودند:

ثلاث و عشرين؛ به شب بیست و سوم.

پ (از امام صادق (علیه السلام) روایت است که فرمودند: اندازه گیری و تقدیر امور در شب نوزدهم انجام می شود و سپس در

در تعیین ((شب قدر)) اختلاف نظر است، ولی از مجموع روایت های وارد شده در این موضوع و سیره پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) و اصحاب می توان گفت:

شب قدر بودن شب بیست و سوم ماه مبارک رمضان، یقینی است و شب های ۱۹ و ۲۱ وسیله ای برای دست یافتن به آن است.

اینک به ادله ای چند در این خصوص اشاره می شود:

الف (از شیعه و اهل سنت نقل کرده اند که:

عبدالله انیس انصاری (جَهَنی) که در خارج مدینه می زیسته و شرایطش طوری بوده که نمی توانسته زیاد به مدینه بیاید و از خیرات و برکات رسول خدا (ص) استفاده کند روزی خدمت رسول خدا (ص) شرفیاب شد و عرض کرد: من شتران و گوسفندان و کارگرانی دارم و منزلم از مدینه دور است، ولی دوست دارم، یک شب از شب های ماه رمضان را معین فرمایید تا سعی کنم به مدینه

آسمانی در ماه رمضان و در شب قدر نازل شده است، بنابراین شب قدر ۲۳ رمضان است. سید ابن طاووس رحمه الله می گوید: ((طبق کشف و بیان، شب قدر همان شب بیست و سوم رمضان می باشد.)) (۶)

پی نوشت ها:

۱. وسائل الشیعه، ج ۷، ص ۲۶۲؛ بحار الانوار، ج ۹۴، ص ۹ و دعائم الاسلام، ج ۱، ص ۲۸۲؛ تفسیر نور الثقلین، ج ۵، ص ۶۲۶
  ۲. خصال، ج ۲، ص ۱۰۲ و بحار الانوار، ج ۹۴، ص ۱۶.
  ۳. روضة الواعظین، ص ۳۴۸.
  ۴. بحار الانوار، ج ۹۴، ص ۴ و مستدرک الوسائل، ج ۷، ص ۴۷۴.
  ۵. الکافی، ج ۲، ص ۶۲۸.
  ۶. اقبال الاعمال، ص ۲۰۶.
- منبع:
شب قدر (اعمال و فضیلت)
ناصر باقری بیدهندی
گروه دین تبیان

حادثه ای اعم از بلا، مرگ، زندگی و روزی و تمام آنچه از حوادث الهی در این شب و سایر شب ها در طول سال واقع خواهد شد، معین می گردد.

و سپس امام (علیه السلام) می افزایند:

خوشا به حال آن بنده ای که شب یاد شده را به رکوع و سجود احیا نماید و گناهان خود را در مقابل دیدگان مجسم کند و بر انجام آنها بگریزد که اگر چنین کرد، امیدوارم که به خواست خدا ناامید نشود. ۴
حفص بن غیاث از امام صادق (ع) از رسول خدا (ص) نقل کرده است: (۵)

قرآن در شب ۲۳ رمضان نازل شده است. از سوی دیگر بر حسب دو آیه از قرآن، این کتاب

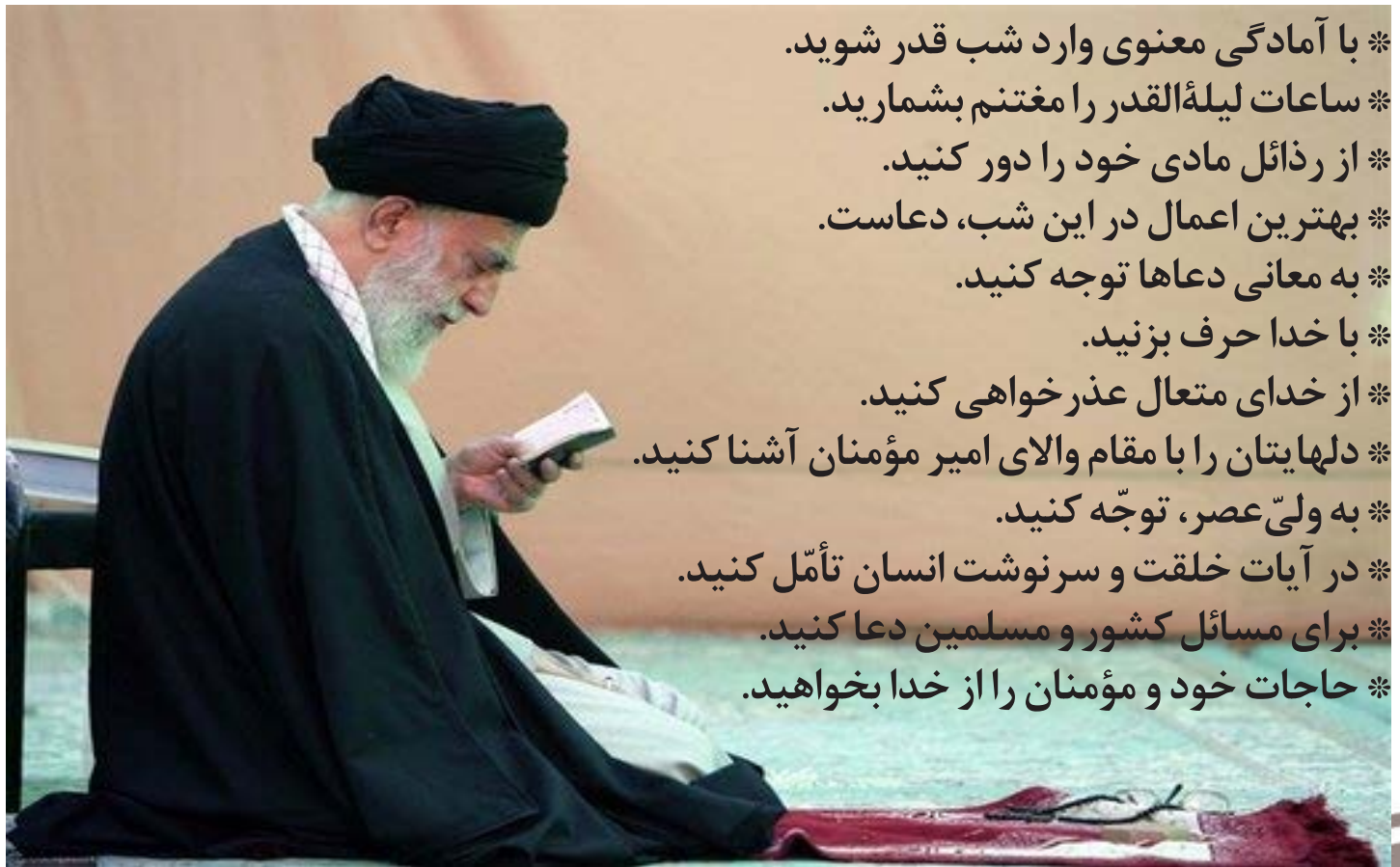
که خواهد عبادتی کند، به شب بیست و سوم اهمیت دهد.

(چ) و در خبر است که بنی سلمه جمعی را به مدینه فرستادند تا از رسول (ص) بپرسند که شب قدر، کدام شب است. به نزدیک حضرت آمدند و سوال کردند. حضرت در جواب پرسشی کردند: امشب چندم است؟ گفتند: بیست و دوم. سپس پیامبر خدا (ص) فرمودند: ((فردا شب.))

(ح) از امام صادق (علیه السلام) منقول است که فرمودند:

از این روایت استفاده می شود که محققا شب بیست و سوم رمضان، همان لیله جهنی است که در آن، هر امر محکمی فیصله داده خواهد شد و در آن شب، هر

۱۲ توصیه رهبر انقلاب برای استفاده بهتر از شب های قدر

- * با آمادگی معنوی وارد شب قدر شوید.
- * ساعات لیلۃ القدر را مغتنم بشمارید.
- * از رذائل مادی خود را دور کنید.
- * بهترین اعمال در این شب، دعاست.
- * به معانی دعاها توجه کنید.
- * با خدا حرف بزنید.
- * از خدای متعال عذرخواهی کنید.
- * دلهایتان را با مقام والای امیر مؤمنان آشنا کنید.
- * به ولی عصر، توجه کنید.
- * در آیات خلقت و سرنوشت انسان تأمل کنید.
- * برای مسائل کشور و مسلمین دعا کنید.
- * حاجات خود و مؤمنان را از خدا بخواهید.

اعمال شبهای قدر

اعمالی که در هر سه شب (شبهای قدر) مشترک است:

- اول: غسل است (مقارن غروب آفتاب، که بهتر است نماز شام را با غسل خواند)
- دوم: دو رکعت نماز است که در هر رکعت بعد از حمد هفت مرتبه توحید بخواند و بعد از فراغ هفتاد مرتبه **أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ** سوم: عمل قرآن به سر گرفتن
- پنجم: زیارت امام حسین (ع) است؛ در مفاتیح ششم: احیا داشتن این شبها است
- هفتم: صد رکعت نماز کند که فضیلت بسیار دارد
- هشتم: بخواند: **اللَّهُمَّ أَنْتَ أَمْسَيْتَ لَكَ عَبْدًا دَاخِرًا لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي وَاعْتَرِفَ ...** در مفاتیح نهم: دعای جوشن کبیر

اعمال مخصوص شب بیست و سوم:

- ۱- قرائت سوره عنکبوت و سوره روم و سوره دخان
- ۲- هزار مرتبه سوره "انا انزلناه" (سوره قدر)
- ۳- این دعا را بخواند: **اللَّهُمَّ اَمْدُدْ لِي فِي عُمْرِي** (در مفاتیح)
- ۴- این دعا را که مخصوص شب بیست و سوم است بخواند: (در مفاتیح)

- يَا رَبَّ لَيْلَةَ الْقَدْرِ وَجَاعَلَهَا حَبْرًا مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ
این دعا را که امام صادق (ع) نقل شده است، بخواند: (در مفاتیح)
اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِيهَا تَقْضَى وَفِيهَا تُقَدَّرُ مِنَ الْأَمْرِ الْمَخْتُومِ
- ۵- قرائت در سجود و ایستاده و نشسته دعای **اللَّهُمَّ كُنْ لَوْلِيكَ الْحُجَّةَ بْنَ الْحَسَنِ ...**
  - ۶- همچنین این دعا را در حالی که دستان خود را به سوی آسمان بلند می کند، بخواند: (در مفاتیح)
يَا مُدَبِّرَ الْأُمُورِ، يَا بَاعِثَ مَنْ فِي الْقُبُورِ
  - ۷- با توجه به اهمیت شب بیست و سوم، غسل، احیا و زیارت امام حسین (ع) در این شب فضیلت بسیار دارد و همچنین خواندن آن «صد رکعت نماز» که مشترک میان همه شبهای قدر است.
  - ۸- مرحوم "علامه مجلسی"، در "زاد المعاد" فرموده است: در این شب هر مقدار که ممکن باشد، قرآن بخواند و از دعاهای "صحیفه کامله سجادیه" نیز استفاده کند؛ مخصوصاً دعای «مکارم الاخلاق» و دعای «توبه»
- توجه: روزهای شب قدر را نیز باید حرمت داشت و به عبادت و دعا به سر برد؛ در احادیث فراوانی آمده است که روز قدر نیز در فضیلت مثل شب قدر است.

www.beytoote.com

ترنم بندگی

تشنه ام این رمضان تشنه تر از هر رضانی
شب قدر آمده تا قدر دل خویش بدانی
لیله القدر عزیزی است بیا دل بتکانیم
سهم ما چیست از این روز همین خانه تکانی

شاید اجل تو در کمینت باشد
شاید لحظات واپسینت باشد
پس قدر بدان، برای خود کاری کن
شاید شب قدر آخرینت باشد

مبادا ليله القدرت سر آید
گنه بر ناله ام افزون تر آید
مبادا ماه تو پایان پذیرد
ولی این بنده ات سامان نگیرد

«محتاج دعای همه دوستان عزیز هستیم»